



## Pilar Bello, gandeira de vacún e membro da Comisión Executiva do SLG

*Aínda que Pilar Bello milita no SLG dende hai tres lustros, foi a partir do último Congreso cando comezou a desempeñar responsabilidades como membro da Comisión Executiva. Pilar rexenta unha explotación de vacún de leite e carne en Albixoi, Mesía, moi preto da canteira de Lanzá onde a Xunta enterrou de xeito irregular máis de trescentas reses en plena crise das vacas tolas. Con ela falamos disto e doutros temas que afectan ás explotacións gandeiras galegas, como o problema da base territorial ou a imposibilidade de moitas explotacións de alimentar á súa facenda sen OXMs.*

# “A crise das vacas tolas non está aínda superada; máis ben, foi esquecida”

■ **A vostede, como produtora de carne de vacún e veciña de Mesía, colleuna moi de preto a crise das vacas tolas. Que lembra daqueles días, hai agora catro anos?**

Lémbroo con moitos nervios. Cadrou por Nadal e, a pesares de que estabamos en festas, tivemos que facer gardas e durmir na canteira durante máis dunha semana para evitar que seguisen enterrando vacas. De feito, unha noite que non quedamos, aproveitaron as palas para vir traballar.

■ **Cales eran as queixas fundamentais da veciñanza para impedir eses enterramentos?**

Basicamente, que os enterrados de animais non estaban nin están permitidos pola lei. Moitas queixas viñan tamén porque a escola se atopaba só a catrocentos metros da foxa, da que saían todo tipo de refugallos e botaba un cheirume que, ás veces, facía difícil ata respirar; e iso afectaba directamente á rapazada do colexio.

Outro dos temas que viamos mal era a dobre rapadoira da Administración, que nos impedía enterrar calquera tipo de animal -con independencia de especie, tamaño ou idade- e, de socato, van e soterran aí, ao lado, trescentas vacas.

■ **Que opinión lle merece que o xulgado de Ordes arquívase as denuncias contra a Xunta por aquel enterramento?**

Polo que se ve, non hai xustiza. É o que comentaba antes, a nós non se nos permite enterrar nada, nin un becerro acabado de nacer, e a Xunta pode facer barbaridades como soterrar de xeito masivo e sen maiores consecuencias. Se quen fai a lei non a cumpre, como poden agardar que a cumpran os demais?

■ **Como produtora que é, pensa que a crise das vacas tolas está superada?**

Non está aínda superada;



A Pilar Bello, como produtora de carne e veciña de Mesía, tocoulle de cheo a crise da EEB

máis ben está esquecida. A carne non volveu coller prezo dende aquela. Nós de ce-

bo non vendemos moito, pero si podó dicir que os becerros rubios non subiron

este ano das 3'60 euros (seiscientas pesetas) por quilo. Supostamente, ían coller

moita alza grazas ao Xacobeo, pero seguiron moi baixos. Paréceme incríbel que nos sigan pagando a carne a eses prezos, cando despois na carnicería a venden a máis de 2.000 pesetas. Se cadra en Carrefour e outras grandes superficies atópala á metade de prezo, pero bótala na tixola e semella máis un ovo frito ca un bisté.

■ **Están peor que antes da crise das vacas tolas?**

Moito peor. Eu lembro que a finais dos oitenta os becerros vendíanse a 850 pesetas o quilo. E respecto á confianza dos consumidores e das consumidoras, non se volveu vender tanta carne como se vendía antes. De todos xeitos, son tantos os escándalos alimentarios que a xente non pode rexeitar todo e algo ten que comer: vacas tolas, dioxinas e nitrofuranos nos polos, chapapote nos produtos do mar tralo Prestige...

## “En Galiza é moi difícil conseguir pensos sen transxénicos para o gando”

■ **Como produtora de leite, como ve a situación do sector na actualidade?**

Os prezos están bastante mal, e a xente aburrída dos altibaxos constantes. Que importa que cho paguen ben durante un par de meses se despois, se cadra, báixancho o que lles peta? Agora o prezo anda polos 35 ou 36 céntimos por litro, que é un prezo aceptábel. Pero, polo que sabemos, para o mes que vén xa nolo van baixar. Ademais, non só hai que contar co prezo a que nos pagan o leite, senón cos custos de produci-lo. Neste senso, cómpre destacar o impacto sobre as nosas rendas que está a ter a suba do gasóleo. E despois, por riba, aínda hai que aturar que che metan transxénicos nos pensos.

■ **Daquela, están a ter problemas tamén cos transxénicos?**

As cooperativas están a meter organismos xeneticamente manipulados a través do millo e da soia, e non hai maneira de evitalo. Eu fixen a proba, e preguntei en varios establecementos comerciais e cooperativas da

zona, e todos che ofrecen pensos con transxénicos. Hoxe é moi difícil conseguir pensos sen OXMs, o que provoca que moitos labregos e labregas que rexeitan este tipo de cultivos non teñan, nin sequera, a posibilidade de elixir unha alimentación para a súa facenda libre de ingredientes manipulados. É posíbel que en Galiza levemos anos alimentando aos nosos animais con transxénicos, pero decatámonos agora pola obriga de teñen os fabricantes de dicilo na etiquetaxe; antes, mesmo che vendían transxénicos como millo ou fariña do país.

■ **O Goberno vai impor o desligamento total das axudas ao sector lácteo a partires do 2006. Que pensa de todo isto?**

O tema das axudas á agricultura da Unión Europea ten un problema básico, e é que o meirande dos cartos van para as explotacións máis grandes. As explotacións medias e pequenas xa non dependemos tanto das axudas; moitas mesmo non chegan a solicitá-las por non ter suficiente base territo-

rial. O máis importante sería acadar un prezo estábel e digno para o leite, moito máis que as axudas.

■ **Acaba de falar da base territorial, unha cuestión moi ligada á política de forestación de terras agrarias promovida pola Xunta.**

Nós temos un grande problema con isto. Os eucaliptos invádeno todo: témolos diante da casa e arrodean as praderías. En Mesía, fíxose unha ordenanza municipal que impedía que as plantacións forestais estivesen a menos de 25 metros dos pastos, pero ninguén a respectou. A consecuencia directa é que temos que limpar ferrados e ferrados de terreo cheos de folla e casca de eucalipto; ademais, a carón das plantacións de eucaliptos, tes sombras constantes e unha marxe de terra de cinco ou seis metros que non che vale para nada: nin sequera nace a herba. O resultado final de todo isto é que as explotacións temos cada vez menos base territorial, o que fai a moitas moi dependentes dos pensos e concentrados alimenticios.